Володимир Кузьмінський,
Експерт проєкту Мінсоцполітики
та Світового банку «Модернізація
системи соціальної підтримки
населення України»

Деінституціалізація в умовах децентралізації: значення соціальних послуг

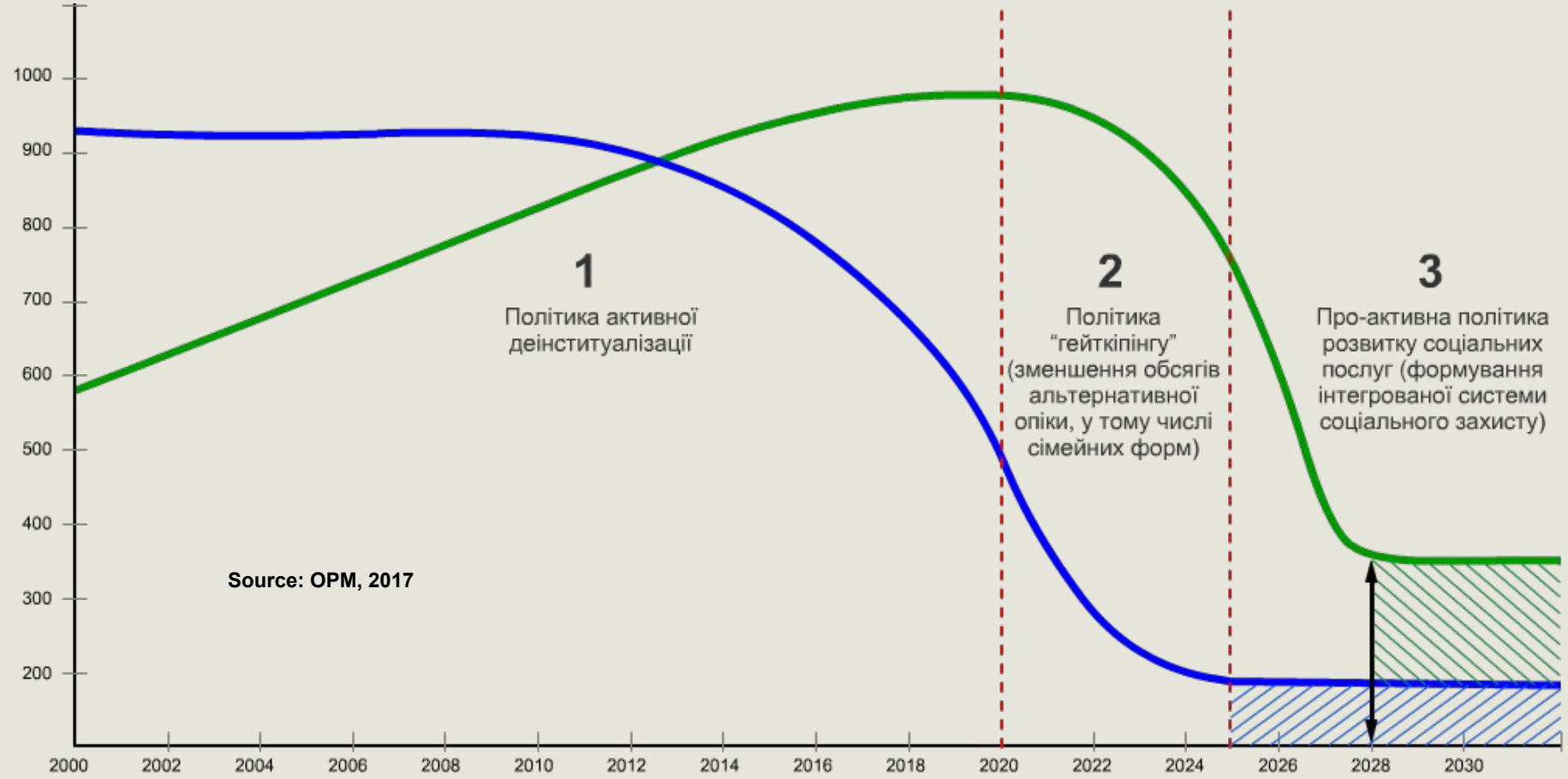
МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
співпраця з німеччиною DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT
Впроваджується: KFW unicef
THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP
European Social Charter | Charte sociale européenne
COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО РЕФОРМИ ДІ

Джерело: OPM & Partnership for EveryChild, 2013

ОСНОВНІ ФАЗИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕФОРМИ ДІ

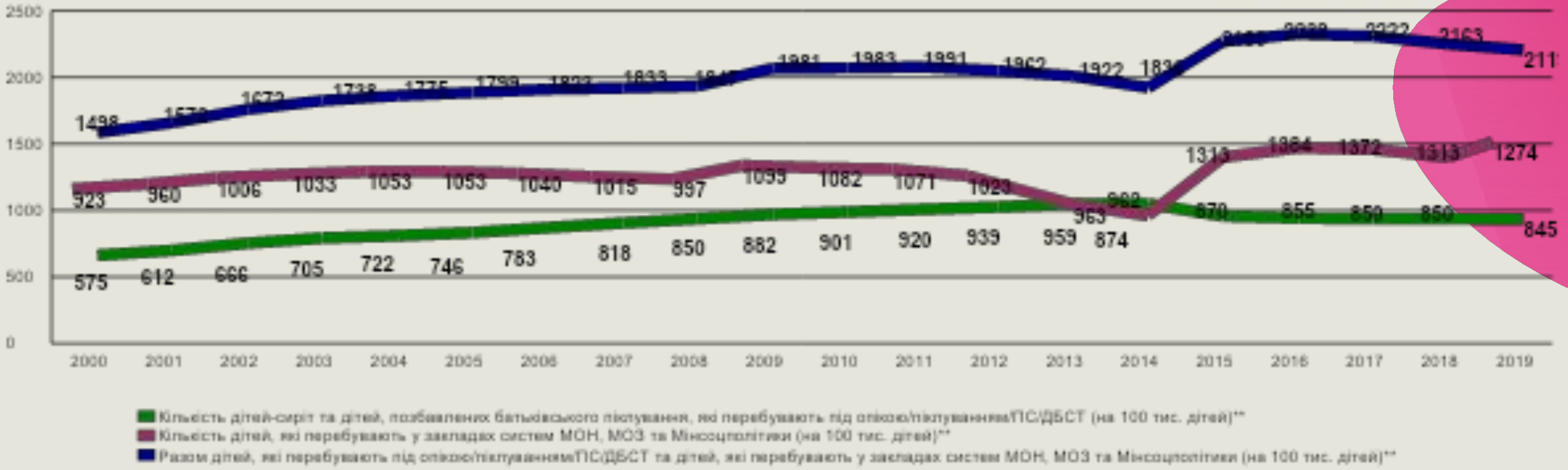
Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під опікою/піклуванням/ПС/ДБСТ (на 100 тис. дітей)**

Кількість, які перебувають у закладах систем МОН, МОЗ та Мінсоцполітики (на 100 тис. дітей)**

Модернізація системи соціальної підтримки населення України

Реформування закладів інституційного догляду та виховання дітей у Тернопільській області

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕФОРМ В УКРАЇНІ, 2019

Джерело: ** - розраховано на основі даних TransMonEE та статистичних збірників Державної служби статистики України «Захист дітей, які потребують особливої уваги суспільства», оперативних даних Міністерства соціальної політики

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

- **Не всі ОТГ мають однакову спроможність фінансувати видатки соціального сектору**. При передачі зобов'язань щодо надання відповідних послуг на рівень ОТГ необхідна диференційована підтримка з державного бюджету, яка забезпечить вирівнювання фінансової спроможності.

- **Соціальний захист та соціальне забезпечення не є пріоритетом у органів місцевого самоврядування**. Це склалося історично – сільські, селищні та бюджети міст районного значення практично не здійснювали фінансування цього напряму. Необхідно системно проводити навчання, роз'яснення та консультування для представників ОТГ щодо розвитку системи надання соціальних послуг на рівні громади.

- **Для забезпечення розвитку системи надання соціальних послуг на рівні ОТГ необхідна державна підтримка.** У багатьох ОТГ власного ресурсу не вистачить для надання якісних послуг.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ (2)

- Як показало дослідження ЮНІСЕФ, у більшості ОТГ відсутні фахівці із соціальної роботи (ФСР), які покликані надавати персональні, базові соціальні послуги сім'ям з дітьми, а також відсутня відповідна управлінська структура на рівні виконавчого комітету, яка має відповідати за планування та розвиток соціальних послуг

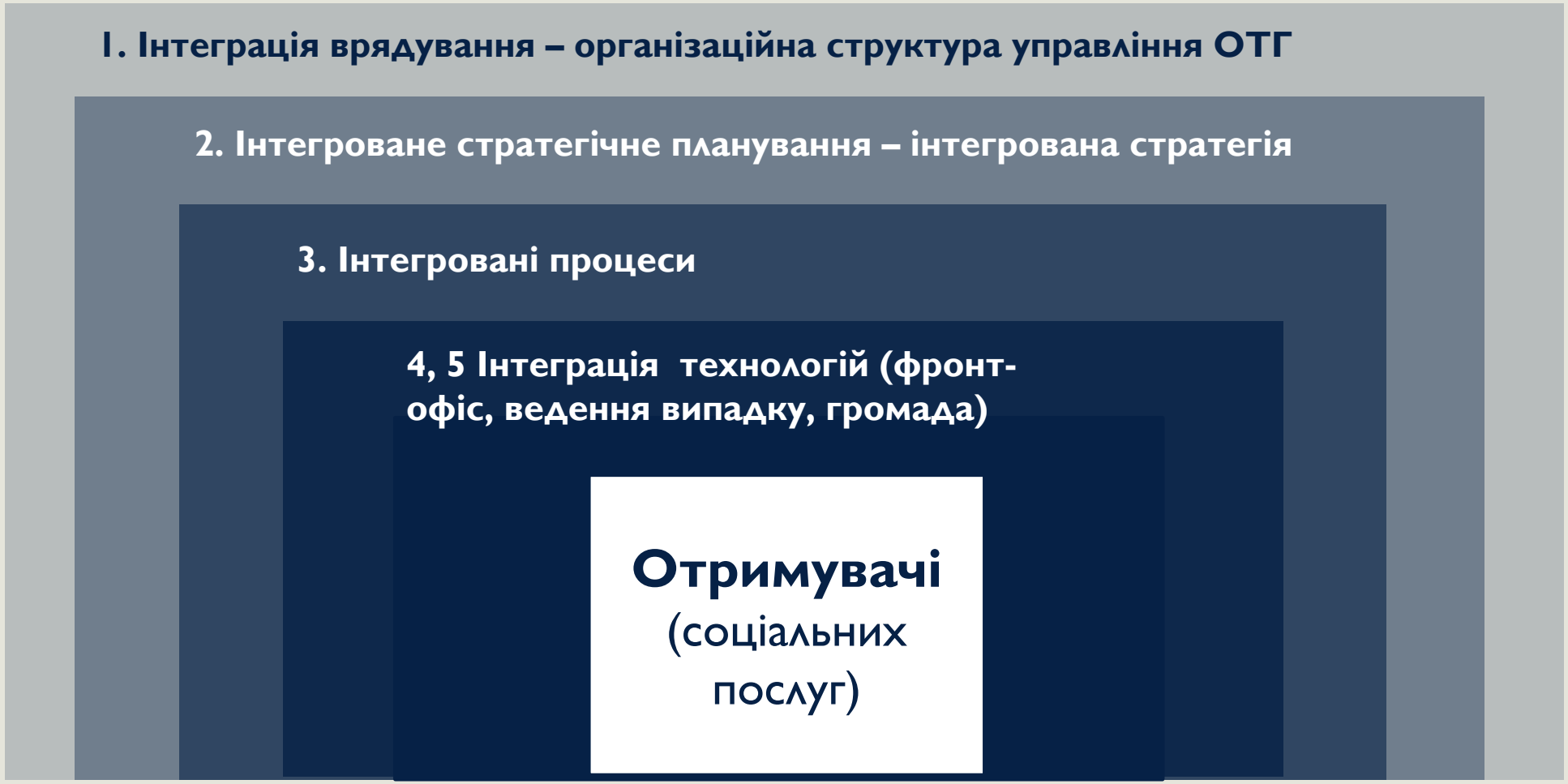
(Джерело: Запровадження моделі інтегрованих соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах. Звіт про оцінку вихідної ситуації. ЮНІСЕФ. – ОРМ/Кожній дитині, 2019 (препринт)

- Голови ОТГ не зацікавлені розвивати соціальні послуги, натомість зацікавлені у продовженні діяльності інтернатних закладів. Запитаність інтернатних закладів з боку ОТГ обумовлена, переважно, економічними чинниками. Наприклад, направлення дитини до інтернатного закладу, на відміну від введення ФСР та створення інших превентивних соціальних служб у громаді, є економічно вигідним для виконавчого органу ОТГ, оскільки взагалі не потребує видатків з місцевого бюджету.

- Проблеми концептуалізації і планування соціальних послуг на рівні ОТГ. Організація надання соціальних послуг (Інтегрована модель надання соціальних послуг на рівні ОТГ)

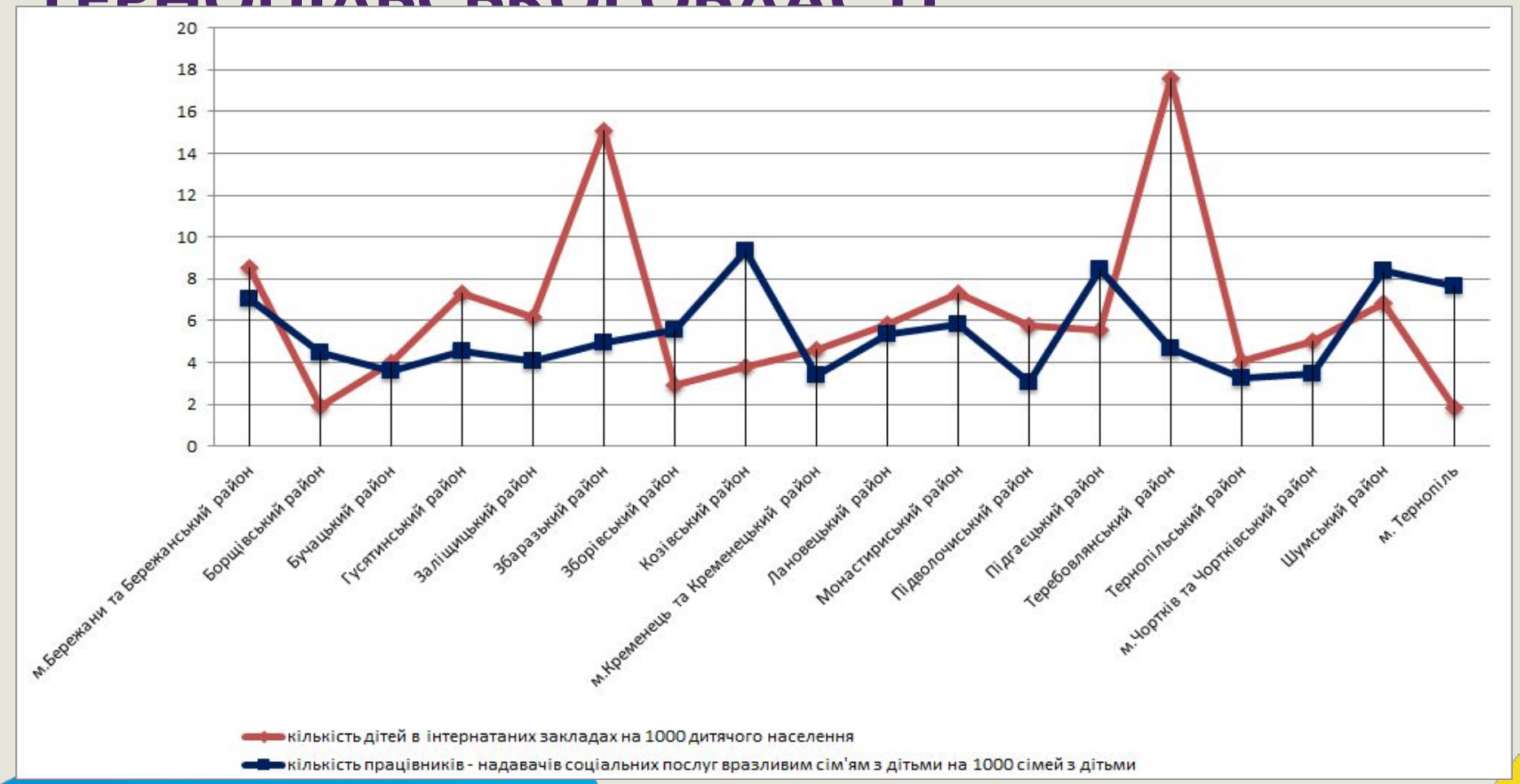
- Управління плануванням на наданням соціальних послуг на рівні ОТГ

ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В ОТГ

Джерело: Розроблено автором за матеріалами The Guidance on Integrated Case Management (2017), UNICEF

РІВЕНЬ ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА ПРИКЛАДІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Джерело» Проект «Розробка та впровадження регіонального плану стосовно збільшення обсягів надання послуг з догляду на сімейній основі (реформування інтернатних закладів) у Тернопільській області»